

BASIN BÜLTENİ

28 Ağustos 2019

İNGEV'den Siber Zorbalık Araştırması

Farkında olmadan herkes siber zorba veya zorbalık kurbanı olabilir

Siber zorbalık araştırmasını tamamlayarak ilgili kurumlarla paylaştan İNGEV tehlikeye dikkat çekti. Siber zorbalık farkındalığı çok düşük, zorbalık yapan da uğrayan da ne olduğunun farkında değil.

İNGEV TAM (Toplumsal Araştırmalar Merkezi tarafından hazırlanan rapordan çıkan temel değerlendirmeler şöyle;

Siber zorbalık hakkında bilgisi olmayanlar yüzde 77

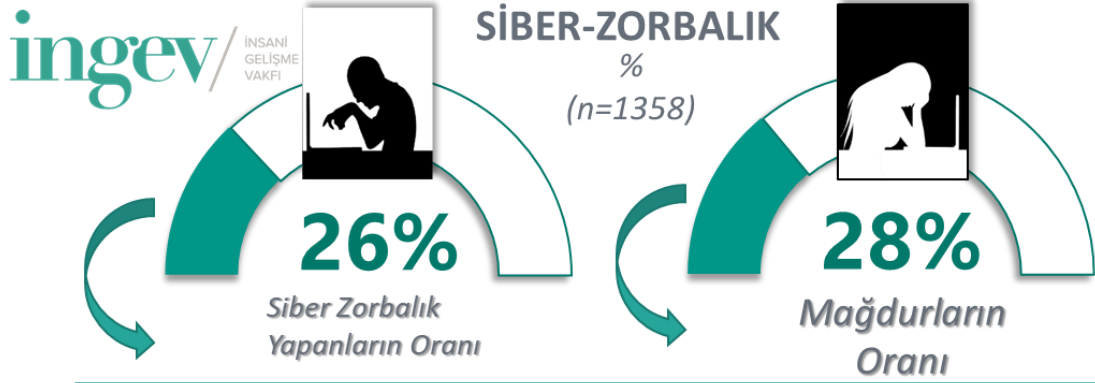
Siber zorbalık hakkında hiçbir fikri olmayanlarla, pek az fikri olanların toplamı yüzde 77 ediyor. Akıllı telefon sahipliğinin tüm toplumu kavradığı, sosyal medya kullanımının düşük yaşlara indiği bir iletişim ortamında siber zorbalığın bu kadar düşük farkındalığı büyük bir tehlike oluyor. Fiziksel zorbalık ve şiddetle mücadele ederken, alttan alta hızla gelişen bu tehdidin farkına varılması çok önemli. Farkındalık yükselmezse çok küçük yaşlardan itibaren yansımaları tehlikeli olacak bir ortamın içinde yaşamaya başlayacak. Zorbalık yapanlar yaptıklarının normal olduğunu sanırken, mağdurlar da neye uğradıklarını ve nasıl bahsedebileceklerini hiç bilmeyecekler.

En az bir siber zorbalık davranışına maruz kalanlar yüzde 28

Siber zorbalık olarak tanımlana çok sayıda davranış var. Bazıları günlük hayat içinde olağan bir sosyal medya davranışı gibi bunları uygulayabiliyorlar. En sık karşılaşılan zorbalık istemediğiniz hale ısrarlı bir şekilde telefonla aranmak veya mesaj almak. Bu şekilde rahatsız edildiğini söyleyenlerin oranı yüzde 19. İkinci sırada siber ortamda cinsel taciz geliyor. İzni olmadığı halde cinsel içerikli rahatsız edici mesaj aldığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 11. Son sıralarda kişisel veri güvenliğine yönelik çeşitli çalışmalar olsa da üçüncü sırada kişisel verilere izinsiz erişim ve kullanım geliyor (yüzde10). Hepsi toplam olarak değerlendirildiğinde toplumumuzun dörtte birinden fazlası zorbalıkla karşılaşmış. Araştırma, teknik gereği çocukları kapsamıyor. İNGEV bu oranın çocuklarda daha da fazla olabileceğini değerlendiriyor

BASIN BÜLTENİ

Özellikle dikkat edilmesi gereken bir nokta da zorbalığa maruz kalanların bunu paylaşmaktan kaçınabiliyor olmaları. İNGEV olarak gerçek rakamların bunların da üstünde olduğunu yorumluyoruz.

Yapanlar Arasında Siber Zorbalık Bilgi Seviyesi

Mağdurlar Arasında Siber Zorbalık Bilgi Seviyesi

Siber Zorbalık Nedir Hiç Bilmiyorum	36%	33%
Biraz Biliyorum	33%	34%
Biliyorum	18%	23%
Çok İyi Biliyorum	12%	11%

En az bir kez siber zorba davranışı göstermiş olanlar yüzde 26

Bireylerin önemli bir bölümü yaptıklarının suç veya sorunlu davranış olduğunun farkında değiller. Tek tek bazı davranışlar belirtilip bunlara başvurup, başvurmadıkları sorulduğunda samimi cevap veriyorlar. “Birini izni olmadan ısrarla aradım ve mesaj attım” (yüzde 10) , “birine internette paylaştığı görüşleri nedeni ile hakaret ettim” (yüzde 8) ve, “Sinirlenip sevgilime küçük düşürücü, aşağılayıcı veya tehdit edici mesaj attım” (yüzde 8) en çok yapılmış üç davranış. Bir arada değerlendirildiğinde yine toplumun dörtte birisinden fazlası bu kez siber zorbalık yapmış oluyor.

BASIN BÜLTENİ

Farkındalığın düşük olması nedeni ile bir tarafta siber zorbalıkla karşılaşan, öbür tarafta zorba haline dönüşebiliyor. Zorbalık yapanların yüzde 52'si aynı zamanda mağdur. Her iki durumda da davranışın olağan olduğunu düşünebiliyorlar.

Akıllı telefon kullanma yaşının ilkokul öncesine doğru indiği bir aşamada toplumda bu denli yaygın bir olumsuz yetişkin örneği olması ayrıca tehlikeli.

İNGEV olarak çocuklarda siber zorbalık riskinin her iki yönlü olarak büyüdüğü ve aktif müdahale gerektirdiğini değerlendiriyoruz.

Mağdurlar kendi başlarının çaresine bakıyor (yüzde 63); zorbaların yüzde 34'ü yakın çevreden

Farkındalığın düşüklüğü, zorbalığa maruz kalındığında ne yapacağını bilemem şeklinde de kendisini gösteriyor. Siber zorbalık mağdurlarının yüzde 63'ü kendi başlarına çözüm bulmaya çalışıyor. Erkek, kadın farkı da belirgin. Erkekler daha fazla içe kapanık ve sorunla kendileri başa çıkmaya çalışıyorlar. Kadınlar ise yakın çevre (özellikle aile) yardım istemeye veya hukuki yollar aramaya daha fazla yatkınlar. Kadınların hukuki yol aramalarının önemli bir nedeni de karşılaştıkları vakaların erkeklere göre daha sert olması.

Siber şiddetle karşılaşanların yüzde 34'ü bu davranışın yakın çevrelerden, tanıdıklardan geldiğini belirtiyor. Sorunu paylaşmaktan kaçınanları da değerlendirdiğimizde fiziksel şiddet konusunda çok rastlanılan aile ve yakın çevre olgusunun siber dünyada da devam ettiği görülüyor.

s

BASIN BÜLTENİ

Farkındalık programlarının tam zamanı, Geç olmadan yeni bir sosyal medya kültürü İnşa etmeliyiz

Sosyal medya ortamı kaçınılmaz olarak hayatımızın en önemli parçalarından birisi haline geldi. Toplumun yüzde 78 'i bir şekilde Facebookla, yüzde 74'ü Instagramla ve yüzde 31'i Twitterla bağlantılı. Whatsapp, Telegram gibi ortamlar iletişimin temel araçları haline gelmiş durumdadır. Kısaca iletişim fiziksel ortamda olduğundan, giderek daha yoğun bir şekilde siber ortama taşınmış durumda.

İNGEV araştırması siber ortamın şiddetin de “geleneksel” tanım ve gerçekleştirmelerden farklı bir içeriğe taşındığını gösteriyor. Siber şiddetle ilgili farkındalık artırıcı kampanya ve programlar acil ve önemli hale gelmiş durumda. Toplumun dörtte birinin farkında olmadan bir parçası olmaya başladığı bu ortam siber şiddetin “normalleşmesi” gibi büyük bir tehlike içindeyiz. Son yıllarda özellikle batı toplumlarında siber şiddet intihara kadar gidebilen birçok travmatik olayı tetikledi. Perdenin arkasında şiddet olarak bilinip lanetlediklerimizimizin ötesinde büyük bir sorun birikiyor.

İletişim için: INGEV- 0216 540 50 21

<http://www.INGEV.org>

İNGEV Hakkında: İNGEV, insani gelişmeyi kırılğan toplum kesimlerini güçlendirecek uygulama projeleri, politika kararlarına yol gösteren araştırmalar ve sosyal pazarlama kampanyaları yaparak destekler. İNGEV işbirliğine, ortak akla, teknik kaliteye inanan ve siyasi olmayan bir sivil toplum örgütüdür.

Araştırma verileri, 8 – 31 Mayıs tarihleri arasında İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre 26 şehirde telefonla görüşme yolu ile yapılan Türkiye temsili 1358 ankete dayanmaktadır. Hata payı %95 güven aralığında %±2.7'dir.

İNGEV TAM periyodik olarak yürüttüğü İnsani Gelişme Monitorü ve diğer araştırmalarla toplumsal gelişmeleri araştırmakta, analiz etmekte ve sosyal politika önerilerine dönüştürmektedir.